



ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri
intézkedés elleni panasz elbírálása
Ügyintéző:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **Panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a szolgálati fellépés vonatkozásában a rendőri intézkedés elleni panasznak

h e l y t a d o k,

az intézkedés hangneme tekintetében a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja, azonban az a Pp. 397/J. § b) pontja értelmében a jogi képviselővel eljáró felek, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére kötelező.

Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálata iránti keresetlevél elektronikus előterjesztésére szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3.) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4.) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos elektronikus úton (e-mail) *-n panaszt terjesztett elő a Panasztestületnél, a vele szemben *-n fogantatosított rendőri intézkedés kapcsán.

A Panaszos beadványában előadta, hogy albérletben lakik a * szám alatt egy kiskorú és egy fiatalokú gyermekével. *-n * óra körüli időben csengettek az albérleti lakcímén, majd amikor az ablakon kinézett azt látta, hogy rendőrök állnak a kapuja előtt, ahová rendőrautóval érkeztek. A rendőrök az esti látogatásukat azzal indokolták, hogy most azonnal be kell, hogy vigyék a rendőrségre őt kihallgatásra. A Panaszos ezt nem értette.

Telefonon keresztül erre a napra * órára megbeszélte egy találkozót * nevezetű „egyénnel”, aki a Rendőrkapitányság beosztottja. A Panaszos állítása szerint önhibáján kívül nem tudta bejelenteni azt, hogy a rendőrségi kihallgatáson nem tud megjelenni, ugyanis az a telefonszám, amiről őt * kereste nem volt „hívható”. Ettől függetlenül ügyvédje időben intézkedett a megjelenésével kapcsolatos akadályoztatás bejelentéséről.

A rendőrök megjelenéséről a Panaszos értesítette telefonon keresztül az ügyvédnőjét, akivel a rendőrök jelenlétéig szinte mindvégig telefonos kapcsolatban maradt. Az ügyvédnő – a telefon kihangosításával – beszélgetést folytatott több alkalommal a rendőrökkel, a kb. egy órán át tartó „megfélemlítés és fenyegetés” ideje alatt. A rendőrök viselkedése egész ott tartózkodásuk alatt „félelemkeltő, presszionáló és felháborító” volt. A rendőrök „megfenyegették” őt, hogy ha azonnal nem megy velük, akkor „elővezetik”, és akár erőszakos úton rátörnek az ajtót. A Panaszos közölte velük, hogy két gyermekét – akik közül az egyik kiskorú – nem hagyja magára, de ez nem érdekelte őket. A rendőrök véleményüket, „nyomdafestéket nem tűrő módon és hangnemben” adták elő, „durván, lekezelően és flegmán viselkedtek” a Panaszossal és annak gyermekeivel szemben.

A későbbiekben újabb rendőrautó érkezett, amiből 2-3 rendőr szállt ki. A Panaszos szerint létszámukkal is az erőfölényüket szándékozták demonstrálni. A rendőri intézkedés kezdetétől annak befejezéséig egyik rendőr sem volt hajlandó bemutatkozni és azonosítani magát többszöri kérés és felszólítás ellenére, és azonosító jelvényt sem viseltek. A Panaszos ügyvédje – telefonon keresztül – többször felszólította a rendőröket, hogy azonosítsák magukat, de egyszerűen csak nevettek rajta, levegőnek tekintették. Az ügyvédnő felhívta a rendőrök figyelmét, hogy a beszélgetésről hangfelvételt készített, illetőleg közölte velük, hogy a felettes hatóságoknak jelzi majd a jogtalan eljárásukat. A rendőrök erre telefonálgatni kezdtek, majd egy fél óra elteltével közölték a Panaszossal, hogy „na akkor most nem visszük el, majd küldünk hivatalos idézést”.

A rendőrök egyáltalán nem adtak tájékoztatást a Panaszos eljárási jogairól.

A Panaszos *-n panaszbeadványa kiegészítéseként 1 db CD lemezt mellékelte, amelyen a Panaszos ügyvédje által rögzített hangfelvételek találhatóak.

A Panaszos – panasza szerint – az alábbiakat kifogásolta:

- szolgálati fellépés módja (azonosítási kötelezettség elmaradása);
- jogokra és kötelezettségekre való tájékoztatás elmaradása;

- fenyegető és megfélemlítő fellépés;
- intézkedés hangneme.

II.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.

A Panasztestület az eset kapcsán az alábbi megállapításokat tette.

A Panasztestület állásfoglalásának kialakítása során – támaszkodva a Panaszos által becsatolt hangfelvételen hallottakra – megállapította, hogy a Panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga súlyosan sérült akkor, amikor az intézkedő rendőr sem az intézkedés kezdetén, sem pedig azt követően nem igazolta magát. A Panasztestület álláspontja szerint azzal, hogy az intézkedő rendőr már-már agresszív tónusban állította, hogy rátöri a Panaszosra az ajtót, az intézkedés presszionáló jellegűvé vált, amely alkalmas volt a félelemkeltésre. Ezen körülmények alapján a Panasztestület a Panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogának a sérelmét állapította meg.

A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be, majd használta fel:

- panaszbeadvány;
- CD lemez;
- a Rendőrkapitányság megkeresése;
- hivatalos feljegyzése;
- jelentése.

IV.

A Panaszos a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a *-n előterjesztett panaszában megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot – a *-n panaszbeadványa kiegészítéseként mellékelt 1 db CD lemezen kívül – a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon és a rendelkezésre álló adatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Az eljárásban a szabad bizonyítás elve érvényesül, így a hatóságnak mérlegelési jogkörébe tartozik a bizonyítékok megválasztása. A hatóság a feltárt bizonyítékok alapján döntheti el, hogy melyik bizonyítékot és miért vett figyelembe a valósághű tényállás megállapítása érdekében, és ezzel párhuzamosan más bizonyítékokat esetlegesen miért rekesztett ki a bizonyítás köréből, azonban e döntését minden esetben indokolnia kell.

V.

A rendelkezésre álló – a határozat III. részében felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

A Rendőrkapitányság megkeresést juttatott el a Rendőrkapitányságnak, amelyben tájékoztatást adott arról, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 210. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt eljárást folytatnak a Panaszos ellen. A Rendőrkapitányság megkeresésében tájékoztatást adott továbbá arról, hogy adataik szerint a Panaszos életvitelszerűen a * szám alatt tartózkodik. Ezek alapján a megkereső rendőri szerv felkérte a Rendőrkapitányságot, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) rendelkezései alapján tegyék meg a szükséges intézkedéseket a Panaszos gyanúsított kihallgatása érdekében.

A megkeresés érkeztetését követő vezetői döntés alapján az eljáró rendőr – előzetes tájékozódást követően – telefonon keresztül felvette a kapcsolatot a Panaszossal és tájékoztatást adott neki arról, hogy a Rendőrkapitányság megkeresése alapján – a Be. szabályai szerint – gyanúsított ki hallgatása vált szükségessé. A Panaszos a tájékoztatást megértette. Az eljáró rendőr a Be. által biztosított lehetőség alapján, telefonon (távbeszélő) keresztül szóban – *-n * órára – beidézte a Panaszost a Rendőrkapitányságra.

A távbeszélőn keresztüli szóbeli idézés ellenére a Panaszos nem jelent meg a rendőrkapitányságon. Távolmaradásának okát előzetesen nem jelezte, ezért az eljáró rendőr telefonon keresztül – *-n – több alkalommal próbálta felvenni vele a kapcsolatot. A sikertelen kapcsolatfelvételt követően az eljáró rendőr 1 fő munkatársával együtt * órákor személyesen megjelent a Panaszos albérleti lakcímén.

A rendőrök többszöri csengetésére sikerült kapcsolatba lépni az ingatlan főbérlijével, majd a főbérli közbejárására a Panaszos kinyitotta a lakóház utcafront felőli ablakát. Ezek alapján lehetőség nyílt az intézkedés kezdeményezésére.

VI.

A Panaszos által rendelkezésre bocsátott 1 db CD lemez áttanulmányozását és kiértékelését követően megállapítom, hogy a CD lemezen 2 db hangfelvétel található.

A rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása szempontjából a „*” elnevezésű (VLC media file) hangfelvétel rendelkezik relevanciával, ugyanis ezen a felvételen az intézkedő rendőr, a Panaszos és a Panaszos ügyvédnöje közötti kommunikáció hallható, ezért ezt a felvételt bizonyítékként vettem figyelembe.

A CD lemezen „*” elnevezésű (VLC media file) hangfelvétel a panasz elbírálása szempontjából relevanciával nem rendelkezik, ugyanis ezen a felvételen a Panaszos ügyvédnöje és a 112-es

segélyhívó központban szolgálatot teljesítő személy közötti kommunikáció hallható, ezért ezt a hangfelvételt bizonyítékként nem vettem figyelembe.

A releváns hangfelvétel 11:41 perc hosszúságú, a felvételen a **01:20-02:20** közötti időtartam alatt az alábbiak hallhatóak.

Panaszos: Jó estét!

Rendőr: Darabont Ágnes?

Panaszos: Igen, én vagyok az, tessék.

Rendőr: Nem tetszett bejönni a kihallgatásra.

Panaszos: Igen, mert az ügyvédem küldött ma reggel levelet a rendőrkapitányságra, panasznak, és legyenek szívesek hivatalos idézést küldeni.

Rendőr: (nem érthető a válasz)

Eközben a még ki nem hangosított ügyvédnő reagált, hogy „Nem sikerült! Nem volt az sem szabályos!”.

Panaszos: Azért, mert az ügyvédem és a jogi képviselőm küldött ma reggel a rendőrkapitányságra.

Rendőr: (nem érthető a válasz)

Panaszos: És akkor most mi a teendő?

Rendőr: Az a teendője, hogy befárad a kapitányságra és megengedi, hogy kihallgassuk.

Panaszos: Most?

Az ügyvédnő eközben reagált és kérte a Panaszt, hogy hangosítsa őt ki. Ezt követően a rendőr és az ügyvédnő közötti kommunikáció hallható.

A felvétel alapján megállapítható, hogy a Panaszos, az ügyvédnő és az intézkedő rendőr közötti kommunikáció normális mederben zajlott, egymást kölcsönösen végighallgatták, egymás szavába nem vágtak. A rendőr nem kiabált, nem volt tiszteletlen és türelmetlen, becsület csorbítására alkalmas kifejezést nem használt.

VII.

A rendőri intézkedés elleni panasz érdemi elbírálásakor legelőször azt vizsgáltam meg, hogy valamennyi panaszpontra kiterjed-e a hatásköröm.

1.) Jogokra és kötelezettségekre való tájékoztatás elmaradása

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint:

„92. § (1) Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

*bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója*”

A Be. 62. §-a szerint:

„A bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság az eljárási cselekmény elvégzése előtt a cselekménnyel érintett személyt a jogairól tájékoztatja, és a kötelezettségeire figyelmezteti.”

A Be. 62/A. §-a szerint:

„(1) A bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság törekszik arra, hogy a büntetőeljárásban részt vevő személyekkel történő írásbeli és szóbeli kommunikáció során egyszerű és közérthető módon fogalmazzon. A jogokról való tájékoztatást és a kötelezettségekre való figyelmeztetést az érintett személy számára érthető módon, az érintett személy állapotára, személyes jellemzőire figyelemmel kell megfogalmazni.

(2) A bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság a szóbeli kommunikáció során meggyőződik arról, hogy az elmondottakat az érintett személy megértette-e, ennek hiányában a tájékoztatást, illetve a figyelmeztetést megmagyarázza.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés alkalmazásakor, ha az érintett személy

a) a tizennyolcadik életévét nem haladta meg, életkorára és érettségére figyelemmel,

b) hallássérült, siketvak, vak, beszédképtelen, illetve - beszámítási képessége tekintet nélkül - kóros elmeállapotú, az állapotára figyelemmel, fokozott körültekintéssel kell eljárni.”

A Panaszos panaszában azt sérelmezte, hogy az eljáró rendőrök egyáltalán nem tájékoztatták eljárási jogairól. E panasz érzékelhetően a Panaszos gyanúsított minőségével van összefüggésben. A Be. 62. § értelmében a bíróság, ügyészség és a nyomozó hatóság az eljárási cselekmény elvégzése előtt a cselekménnyel érintett személyt a jogairól tájékoztatja, és a kötelezettségeire figyelmezteti. A Be. 62/A. § a tájékoztatás végrehajtási módjára vonatkozó részletes szabályokat tartalmazza.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése értelmében jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. A Be. eljárási cselekményeivel összefüggő panasz elbírálására a Ket. keretei között az ismertetett indokok szerint nincs törvényes lehetőség, **ezért e panasz vizsgálatát mellőztem.**

2.) Fenyegető és megfélemlítő fellépés

A Panaszos panaszában azt állította, hogy az intézkedő rendőrök „megfenyegették” őt, és súlyos joghátrányt helyeztek kilátásba, abban az esetben, hogy ha nem teszi azt, amire kéri őt. A Panaszos állítása szerint a rendőrök magatartása „félelemkeltő és presszionáló” volt.

Az előbbieken utaltam már rá, hogy az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. Ugyanakkor a Panaszos azon állítása, miszerint őt a rendőrök megfenyegették, presszió alatt tartották, felvetheti bűncselekmény elkövetésének a gyanúját. Mindezek alapján a Panaszos panasz, illetve a rendelkezésre álló iratanyag – figyelemmel a Be. 29. § a) pontjára – megküldésre került a további eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Központi Nyomozó Főügyészség Regionális Osztályának. Az ismertetett indokok alapján **e panaszpont vizsgálatát is mellőztem.**

VIII.

A panaszban megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) Szolgálati fellépés módja (azonosítási kötelezettség elmaradása)

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése első mondatja szerint:

„(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.”

A Panaszos panaszában azt állította, hogy rendőri intézkedés kezdetekor és az intézkedés egész ideje alatt a rendőrök nem azonosították magukat.

A Panaszos állítását támasztja alá az általa becsatolt CD lemezen található „*” elnevezésű (VLC media file) hangfelvétel is. A felvétel – 01:20 percétől – alapján megállapítható, hogy az intézkedést kezdeményező rendőr nem tett eleget az Rtv. 20. § (2) bekezdés első mondatában meghatározott kötelezettségeknek, nevét, azonosító számát, illetőleg az intézkedés tényét és célját nem közölte.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a panasz e tekintetben alapos.

2.) Az intézkedés hangneme

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint:

„A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

A panasz szerint a rendőrök nyomdafestéket nem tűrő hangnemben, durván, flegmán, lekezelő és felháborító módon viselkedtek a Panaszossal és gyermekeivel.

E panasz vonatkozásában az Alosztály jelentése szerint az intézkedés kulturált hangnemben zajlott.

Ezt támasztja alá a Panaszos által becsatolt CD lemezen található „*” elnevezésű (VLC media file) hangfelvétel is, ugyanis a 11:41 hosszúságú hangfelvétel alapján megállapítható, hogy a Panaszos, az ügyvédnö és az intézkedő rendőr közötti kommunikáció normális mederben zajlott, egymást kölcsönösen végighallgatták, egymás szavába nem vágtak. A rendőr nem kiabált, nem volt tiszteletlen és türelmetlen, becsület csorbítására alkalmas kifejezés nem hangzott el.

A Panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetve az eljárás során e tárgykörben a CD lemezen szereplő hanganyagtól eltérő bizonyíték nem merült fel, ezért a rendőri jelentésben szereplő állítást, illetőleg a hanganyagot vettem alapul és fogadtam el bizonyítékként.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a panasz e vonatkozásban alaptalan.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk és a XXIV. cikk;
- A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 26. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése, 51. § (2) bekezdés II. fordulata, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja, 109. § (4) bekezdése;
- A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 20. § (2) bekezdése, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (7) bekezdése;
- A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 62. §-a, a 62/A. §-a.

Budapest, 2017. augusztus 17.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**